

механізми державного регулювання та розвитку конкуренції національних авіаперевізників.

Література

1. Руководство по регулированию международного воздушного транспорта: ICAO, Doc 9626. URL: [http://aviadocs.net/icaodocs/ Docs/ 9626_cons_ru.pdf](http://aviadocs.net/icaodocs/Docs/9626_cons_ru.pdf).

2. Прохоров П. Возвращение к стокам. URL: http://tbu.com.ua/digest/vozvrashenie_k_istokam.html.

3. Украинские авиакомпании в 2010 г. перевезли более 6 млн пассажиров. URL: http://tbu.com.ua/news/ukrainskie_aviakompanii_v_2010_g__perevezli_bole_6 mln__passajirov_.html.

УДК 656.7.072/073 (043.2)

Мозолевська У.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Навчальний керівник: Толкачова І.А., к.ю.н., доцент

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В АВІАЦІЇ

Проблема кібертероризму носить глобальний характер і досить гостро постає у сучасному інформаційному суспільстві. Провідні держави світу все більше уваги приділяють кіберзахисту власних критичних інформаційних ресурсів у різних галузях. Жоден із керівних документів щодо забезпечення захисту міжнародної цивільної авіації не містить повний перелік критичних авіаційно-інформаційних систем, їх функціональні особливості та рівень критичності. І це значно ускладнює аналіз уразливості таких систем, розробку моделей загроз та порушень, аналіз та оцінку ризиків, а також не дозволяє чітко формалізувати методи захисту таких систем від різного роду кіберзагроз.

Безпека авіації складається з безпеки польотів, авіаційної безпеки, екологічної безпеки, економічної та інформаційної безпеки.

З метою забезпечення безпеки цивільної авіації уповноважений орган з питань цивільної авіації здійснює комплекс заходів, спрямованих на запобігання виникненню авіаційних подій, шляхом: встановлення критеріїв безпеки авіації; встановлення необхідного рівня безпеки авіації; здійснення аналізу та визначення існуючого рівня безпеки авіації; проведення планових та позапланових перевірок, інспектування суб'єктів та об'єктів авіаційної діяльності; встановлення строків і здійснення контролю за проведенням коригуючих дій суб'єктами авіаційної діяльності; заборони,

скасування, тимчасового припинення або зміни виконання будь-яких видів польотів і авіаційної діяльності у разі виявлення загрози безпеці авіації або їх невідповідності встановленим стандартам і авіаційним правилам України; анулювання, тимчасового припинення дії сертифікатів, свідоцтв, ліцензій, дозволів, обмеження прав, наданих цими документами, скасування погодження кандидатур; накладення штрафів та вжиття інших заходів щодо забезпечення безпеки авіації [1].

Управління у сфері забезпечення інформаційної безпеки в сфері цивільної авіації повинне базуватись як на методах адміністративного управління, так і на нових методах, у тому числі, які ґрунтуються на ліцензуванні і сертифікації. У сучасних умовах ліквідації монополії держави на інформаційні ресурси, лібералізації інформаційної діяльності в середині держави і міжнародного обміну інформацією, необхідно розробляти демократичні механізми реалізації політики інформаційної безпеки. Ліцензування і сертифікація дозволять створювати такі умови, які виключають роботу в галузі інформаційної безпеки цивільної авіації некомпетентних організацій і спеціалістів, а також використання технічних засобів, що не відповідають встановленим вимогам захищеності [2, с. 24].

Основні напрями державного контролю та правового регулювання інформаційної безпеки цивільної авіації зводяться до розробки довгострокових і короткострокових програм розвитку повітряного транспорту, фінансування технічного розвитку та наукових досліджень, утвердження та контролю за рівнем тарифів на повітряні перевезення тощо. Для здійснення цих функцій у всіх промислово-розвинених країнах створена і діє система державних органів та установ. Не дивлячись на те, що країни світу володіють різними ресурсами, мають різні інтереси і завдання у сфері цивільної авіації, їм необхідно зміцнювати співпрацю, щоб спільно протистояти викликам завтрашнього дня. Тому державам необхідно мобілізувати свої зусилля для того, щоб допомогти здолати наявні перешкоди і поліпшити регулюючі механізми з метою підвищення ефективності реалізації спільних проєктів і програм.

Література

1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536.

2. Василюк В.Я., Климчук С.О. Інформаційна безпека держави: курс лекцій. Київ: КНТ, Видавничий дім «Скіф», 2008. 136 с.